

Inspectoratul Școlar Județean Vaslui Centrul Județean de Resurse și Asistența Educatională Vaslui Nr. 30 din 02.10.2018	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția I
	PROCEDURA PRIVIND REDUCEREA FENOMENELOR DE ABSENTEISM ȘI ABANDON ȘCOLAR	Număr de exemplare
		Revizia.2
		Nr.pagini...13..... ...
P.O.- 05		

Evidența modificărilor:

DATA		Semnătura
Elaborat	Profesori consilieri școlari, membri ai CA al CJRAE Vaslui	
Verificat	Coordonator CJAP: Nacu Octavia	
Aprobat	Director CJRAE: Laic Daniela	
Aprobat	Inspector Școlar General - Plăcintă Gabriela	

Lista persoanelor la care se difuzează ediția/revizia procedurii operaționale:

Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătură
informare	1	Unitate de învățământ	director			

Denumirea procedurii	Data elaborării: 15.09.2018	Perioada de implementare	COD:PO
PROCEDURA PRIVIND REALIZAREA DE PROGRAME DE REDUCERE A FENOMENELOR DE ABSENTEISM ȘI ABANDON ȘCOLAR	Data intrării în vigoare: 05.10.2018	Anul școlar 2018-2019	ED.1 REV.2
Aprobat	Director	Semnătura:	

Lista de difuzare la nivelul unității de învățământ:

Exemplar Nr.	Destinatar document	Data difuzării	Semnătura de primire
1	Consiliul de administratie	09.10.2018	
1	Director		
1	Profesor consilier școlar/Consilier educativ		
1	Comisia privind combaterea absenteismului și a abandonului școlar		

Documente de referință:

- Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
- Regulamentul de ordine interioară;
- Legea nr.87/13.04.2006 privind asigurarea calității în educație;
- Standardele ARACIP privind evaluarea unităților de învățământ preuniversitar
- O.M. nr. 5555/2011, privind Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului de Resurse și Asistență educațională/Centrului Județean de Asistență Psihopedagogică;
- HG 536/2011 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Definiții:

Abandon școlar: *Abandonul școlar este o formă de manifestare a devianței școlare alături de copiat, fuga de la școală, absenteismul școlar, vandalismul școlar, violența în școală. Devianța școlară include totalitatea conduitelor care se abat de la normele și valorile ce reglementează rol-statusul de școlar, aceste norme și valori sunt statuate în regulamentele școlare și în cele de ordine interioară.*

Abandonul școlar este privit ca o retragere conștientă a elevului din sistemul social școlar ca urmare a pierderii interesului sau motivației pentru învățare și a angajării în activități exterioare învățării sau ca urmare a lipsei de resurse economice pentru continuarea școlarizării.

Generalități

Scopul acestei proceduri este de a defini mijloacele prin care se poate diminua absenteismul școlar și de combatere a abandonului școlar.

Se aplică tuturor elevilor din județul Vaslui.

Activități specifice

1. Învățătorul/dirigintele are obligația de a înștiința telefonic sau în scris, părinții elevului cu privire la numărul de absențe sau abaterile comportamentale.
2. Conducerea unității de învățământ informează autoritățile locale (Primărie,

asistent social din primărie, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, alte instituții abilitate) cu privire la situațiile de risc de abandon școlar sau abandon școlar apărute la nivelul unității de învățământ.

3. După caz, consilierul școlar face recomandări pentru evaluări de specialitate.
4. Învățătorul/dirigintele acordă sprijin elevului aflat în situație de risc de abandon școlar prin vizite la domiciliul acestuia (consemnate în procese verbale), consilierea familiei elevului, activități cu grupul/clasa din care face parte elevul aflat în risc de abandon școlar.
5. Învățătorul/dirigintele/directorul monitorizează comportamentul elevului și evoluția acestuia pe timpul programului școlar și în timpul activităților extrașcolare.

Responsabilități

- Conducerea unității de învățământ - monitorizează și implementează
- Consilierul educativ - monitorizează și implementează
- Profesorul consilier școlar - implementează
- Profesorii diriginți - implementează
- Învățătorii/Profesorii - implementează
- Consiliul elevilor - implementează
- Personalul auxiliar - implementează
- Părinții - implementează

Pași în realizarea portofoliului elevului aflat în situație de risc de abandon școlar sau de abandon școlar

1. Identificarea elevilor care prezintă fenomene de absenteism școlar și abandon școlar prin intermediul diriginților după numărul de absențe înregistrate în catalog, utilizând Anexa 1

2. Înștiințarea în scris a părinților elevilor care au înregistrat un număr mai mare de 20 de absențe nemotivate.

3. Discuții părinte – elev – diriginte pentru identificarea cauzelor absenteismului, consemnate în proces verbal:

- dificultăți de navetă
- starea materială precară a familiei
- starea sănătății copilului
- copii abandonați de unul sau ambii părinți
- dezinteresul elevului pentru studiu și educație
- starea materială precară a familiei ceea ce impune incapacitatea acestuia de a urma studiile
- folosirea copiilor la treburile gospodărești de către proprii părinți

- neconcordanța între aptitudini și interesul elevilor pentru profilul școlii, alte situații.
4. Colaborarea diriginte – elev – liderul clasei pentru a constata integrarea elevului în colectivul clasei.
  5. Vizite la domiciliul elevului și consemnarea acestora în procese verbale.
  6. Atribuirea elevului de responsabilități și sarcini minimale de lucru la fiecare disciplină pentru a fi motivat să frecventeze școala.
  7. Sprijinirea elevilor care au prezentat probleme de absenteism de către profesorii care predau la clasă, de către diriginți și liderul clasei.
  8. Antrenarea elevilor în activități educative și extracurriculare ale școlii.
  9. Monitorizarea elevilor aflați în risc de abandon școlar sau abandon școlar - utilizand Anexa 2
  10. În cazul în care refuză să răspundă pozitiv măsurilor de sprijinire este necesară aplicarea unor măsuri gradate pentru sancționarea acestora conform Regulamentului Intern.

Conținutul portofoliului fiecărui elev aflat în risc de abandon școlar:

- Fișa elevului aflat în situație majoră de risc de abandon școlar(Anexa 1)
- Înștiințarea în scris a părinților elevilor care au înregistrat un număr mai mare de 20 de absențe nemotivate.
- Procese verbale încheiate în urma discuțiilor părinte – elev – diriginte pentru identificarea cauzelor absenteismului
- Procese verbale încheiate în urma vizitelor la domiciliul elevului
- Fișe cu responsabilități și sarcini minimale de lucru la fiecare disciplină pentru a fi motivat să frecventeze școala
- Fișa de monitorizare a copilului aflat în risc de abandon școlar(Anexa 2)
- Regulamentul intern și solutii propuse pentru diminuarea riscului de abandon școlar stabilite de învățător/diriginte/conducerea unității de învățământ.

Efectul scontat

Efectul acestei proceduri este creșterea ratei de retenție.

DISPOZIȚII FINALE

- Procedura va avea caracter obligatoriu în toate unitățile de învățământ din județul Vaslui
- Actuala procedură va fi revizuită în cazul în care apar modificări organizatorice sau alte reglementări cu caracter general sau intern care fac obiectul acestei proceduri.
- Această procedură se aplică începând cu data de 05.05.2016
- Prezenta procedură cuprinde și o listă cu propuneri de activități de prevenție și intervenție (21 activități) ce pot fi realizate cu elevii.

Anexa 1

ȘCOALA:.....Localitatea ..... Județul .....
Învățător/profesor diriginte: .....

FIȘA ELEVULUI AFLAT ÎN SITUAȚIE MAJORĂ DE RISC DE ABANDON ȘCOLAR

A. DATE GENERALE DESPRE ELEV

NUME:.....

CLASA:.....

TIPUL DE CURS PE CARE ÎL FRECVENTEAZĂ:

1. zi; 2. frecvență redusă; 3. a doua șansă (vă rugăm să încercuiți cifra corespunzătoare)

VÂRSTA: .....

LOCALITATEA DE DOMICILIU AL PĂRINȚILOR:

.....

În aceeași localitate cu unitatea școlară?

1. Da   2. Nu

LOCALITATEA DE DOMICILIU AL ELEVULUI::

.....

În aceeași localitate cu unitatea școlară ?

1. Da   2. Nu

REZULTATELE ȘCOLARE ÎN ANUL ȘCOLAR PRECEDENT: .....

(Vă rugăm să calculați media notelor / a calificativelor elevului în anul școlar precedent. Pentru elevii aflați în situație de repetenție se va trece media notelor / a calificativelor obținute și se va înscrie în clar „REPETENT”)

NIVELUL DE EDUCAȚIE AL PĂRINȚILOR

(Vă rugăm să încercuiți cifra corespunzătoare ultimului nivel de educație absolvit de mama, respectiv de tatăl elevului.):

a) MAMA: 1. Fără școală; 2. Primar; 3. Gimnazial; 4. Liceu; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Învățământ superior

b) TATA: 1. Fără școală; 2. Primar; 3. Gimnazial; 4. Liceu; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Învățământ superior

NUMĂRUL FRAȚILOR/SURORILOR ELEVULUI: .....

1. din care numărul fraților/surorilor mai mici ca vârstă decât elevul: .....

2. din care numărul fraților/surorilor locuiesc împreună cu elevul: .....

B. DATE GENERALE DESPRE CONDIȚIILE DE VIAȚĂ ALE ELEVULUI

(Vă rugăm să încercuiți răspunsul corespunzător situației elevului pentru care completați această fișă. În cazul în care nu dețineți date exacte, vă rugăm să încercați să estimați valorile corespunzătoare fiecărei întrebări din cele de mai jos.)

1. Numărul persoanelor care locuiesc în aceeași gospodărie cu elevul: .....
2. Numărul camerelor (al spațiilor de locuit) din casa în care locuiește elevul:.....
3. Gospodăria este racordată la rețeaua de curent electric: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de curent electric vă rugăm să menționați acest fapt).....
4. Gospodăria este racordată la rețeaua de apă potabilă: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de apă potabilă vă rugăm să menționați acest fapt).....
5. Gospodăria este racordată la rețeaua de gaze: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de gaze vă rugăm să menționați acest fapt) .....
6. Gospodăria este racordată la rețeaua de canalizare: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de canalizare vă rugăm să menționați acest fapt).....
7. Va rugăm bifați, în tabelul de mai jos, elementele din listă care există în gospodărie:

Animale domestice	
Unelte agricole manuale (de exemplu: greblă, sapă, lopată etc.)	
Unelte agricole mecanizate (de exemplu: tractor, mașină de tăiat lemne etc.)	
Mijloace de transport cu tracțiune animală (de exemplu: căruță, car etc.)	
Mijloace de transport cu tracțiune mecanică (de exemplu: autoturism, motoretă etc.)	
Echipamente electrocasnice (de exemplu: frigider, aragaz, mașină de spălat rufe)	
Computer	
Televizor	
Antenă satelit/cablu TV	
Telefon fix	
Telefon mobil	

Vă rugăm estimați timpul mediu necesar elevului pentru a parcurge distanța dintre casă și școală: .....
(minute/ore).

Mijlocul de transport folosit (bifați căsuța corespunzătoare):

Mijloc de transport asigurat de școală sau primărie (transport școlar)	
Transport public (tren, microbuz etc.), anume	
Mijloace proprii (autoturism, căruță etc.)	
Deplasare pe jos	

C. FACTORI DE RISC

(Vă rugăm să bifați din lista de mai jos acei factori pe care îi considerați specifici situației elevului pentru care completați această fișă. Puteți bifa unul sau mai mulți factori din fiecare categorie de mai jos. Vă rugăm ca la rubrica Observații să oferiți informații suplimentare cât mai detaliate despre factorii de risc identificați: de exemplu, dacă se bifează Absenteism ridicat, vă rugăm să precizați cauzele acestuia.)

1. Factori individuali

1. Stare de sănătate precară
2. Cerințe educaționale speciale, cu dosar
3. Cerințe educaționale speciale, fără dosar
4. Motivație redusă pentru activitățile școlare
5. Absenteism ridicat
6. Dificultăți de învățare
7. Implicarea în activități la limita legii
8. Alte situații, anume:

.....

Observații:

.....
.....

.....
.....
2. Factori familiali

- 9. Venituri la limita subzistenței
- 10. Nivel redus de educație al părinților
- 11. Familie dezorganizată prin divorț/deces
- 12. Familie monoparentală
- 13. Familie reorganizată (părintele în grija căruia se află s-a recăsătorit)
- 14. Copil temporar/permanent în îngrijirea bunicilor/rudelor
- 15. Situație de șomaj în cazul unui/ambilor părinți/tutori
- 16. Atitudine negativă a membrilor familiei față de educația copiilor/școală
- 17. Situații de abandon în cazul fraților mai mari
- 18. Prestarea unor activități lucrative în gospodărie/în afară de către elev
- 19. Lipsa unor condiții minimale de studiu acasă
- 20. Copil instituționalizat sau în plasament familial
- 21. Copilul stă în gazdă sau la internat
- 22. Alte situații, anume:

.....
Observații:.....
.....
.....

3. Factori școlari

- 23. Nefrecventarea grădiniței
- 24. Rezultate școlare slabe
- 25. Situație de repetenție în anii anteriori
- 26. Situație de repetenție repetată
- 27. Corigență la o disciplină în anii anteriori
- 28. Corigență la mai multe discipline în anii anteriori
- 29. Frecvență redusă/absenteism ridicat
- 30. Participare scăzută la activități extracurriculare
- 31. Comportament deviant/violent față de colegi, profesori
- 32. Lipsă de comunicare, izolare față de colegi
- 33. Manifestarea altor forme de inadaptare școlară
- 34. Alte situații, anume:

.....
Observații:
.....
.....
.....

Data evaluării:

Cadru didactic care a completat fișa:

ANEXA 2

Fișa de monitorizare a copilului aflat în risc de abandon școlar

Nume și prenume.....

Data nasterii..... Clasa.....Scoala .....

Adresa .....

Referent social : .....

Data întocmirii fișei:.....

Datele la care se fac completari, pe parcursul monitorizării:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Indicatorii observați ca fiind activi la prima evaluare a copilului (bifați):

I1. Numar mare de absente nemotivate
I2. Situatia familiala dificila
I3. Probleme grave de sanatate si/sau dizabilitate/handicap ale copilului
I4. Antecedente de abandon scolar in familia copilului
I5. Dificultati majore de deplasare la scoala

Partea I: Explicitarea situatiei specifice a copilului, la indicatorii identificați activi

Indicator .....

Situatia la data întocmirii fișei:

.....
.....
.....

Indicator .....

Situatia la data întocmirii fișei:

.....
.....
.....

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....
.....
.....
.....

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....
.....
.....

Alte aspecte relevante care nu au fost descrise in analiza indicatorilor

Comportament social

In clasa (se completeaza dupa discutia cu dirigintele/ invatatorul)

.....
.....

In comunitate

.....
.....
.....

B. Date școlare (nivelul reușitei școlare): (se completeaza dupa discutia cu dirigintele/ invatatorul)

- Motivația pentru învățare

.....
.....
.....

Numar de corigente cu specificarea disciplinelor

.....
.....
.....

Discipline cu rezultate bune si foarte bune

.....
.....
.....

Discipline cu rezultate scăzute

.....
.....

C. Situatia familiala: relatia copilului cu parintii/ reprezentantii legali; relatia familie-scoala

.....
.....
.....
.....

5. Puncte forte

.....
.....

6. Puncte slabe

.....
.....

S-a efectuat ancheta sociala a familiei?

DA – se anexeaza o copie dupa ancheta sociala in formatul utilizat de SPAS

NU – argumentati daca este sau nu necesara ancheta sociala

Solutii propuse pentru diminuarea riscului de abandon scolar la nivelul unității școlare

<i>Solutii propuse: Activitatea</i>	<i>Cine raspunde</i>	<i>Termen</i>	<i>Observatii (rezultate de etapa</i>

Strategii de combatere a abandonului școlar

- √Stabilirea unui parteneriat școală-familie, cu acțiuni concrete;
- √Eficientizarea comunicării profesor–elev prin instituirea unor teme la orele de consiliere și orientare (dirigenție) cu tematici precum: expectanțele elevilor legate de conduita profesorilor, probleme pe care le întâmpină cu diferiți profesori, modalități de realizare a unor lecții, centre de interes ale elevilor etc;
- √Organizarea unor activități extrașcolare menite să atragă elevii spre activitatea școlii;
- √Vizite la domiciliul elevilor și discuții cu părinții elevilor celor care absentează;
- √Stabilirea și aplicarea unui program de recuperare a materiei școlare pentru elevii care absentează;
- √Stabilirea regulilor clasei/ regulilor de conduită în mediul școlar la începutul anului școlar;
- √Prelucrarea legislației și a Regulamentului Intern;
- √Sanționarea elevilor care absentează nemotivat, în conformitate cu legislația țării și RI;
- √Efectuarea serviciului pe școală cu mai multă vigilență;
- √Intocmirea unui plan de monitorizare a absențelor elevilor;
- √Realizarea unei baze de date cu elevii aflați în risc de abandon școlar;
- √Solicitarea sprijinului profesorului consilier școlar în alegerea programului/ activităților de intervențieprevenție și aplicarea la clasele de elevi cu un absenteism ridicat;
- √Includerea elevilor care absentează/ în situație de risc într-un program de consiliere psihopedagogică de specialitate.

Alte modalități de profilaxie

- √ Menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță/ securitate pentru toți elevii;
- √ Metode de predare – învățare atractive;

- √ Promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul; evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei;
- √ Sistem echitabil de sancțiuni care să mențină motivația școlară a elevilor;
- √ Nota să fie doar o măsură obiectivă a performanței și nu o modalitate de sancționare a elevului;
- √ Comunicarea eficientă și asertivă profesor-elevi (evitarea etichetărilor, focalizarea pe recompensă);
- √ Diversificarea și atractivitatea activităților extracurriculare;
- √ Realizarea unui panou al elevilor cu cea mai bună frecvență la școală;
- √ Inițierea unui forum al părinților;
- √ Programe de consiliere a părinților;
- √ Colaborare cu toate autoritățile comunității locale (poliția de proximitate, jandarmeria, alte asociații și